

У Музеју југословенске кинотеке је у четвртак, 6. децембра, одржана културна манифестација посвећена преминулом филозофу, сликару, књижевнику и историчару уметности Драгашу Калајићу под називом „Драгошдан“ у оквиру које је представљен и сајт о Калајићевом лику и делу (www.dragoskalajic.com). Том приликом су о Калајићу говорили Бранислав Матић, Слободан Антонић, Миодраг Јанковић, Рајко Петров Ного и Драган Ћирјанић.

Бранислав Матић је у кратком обраћању присутнима представио сајт и опције које нуди, додавши да је све што је до сад постављено заправо тек део грађе коју је Калајић оставио за собом.

- Ово је само почетна платформа овог сајта. Грађа коју нам је Драгош Калајић оставио је огромна и потребно је времена да се све то прикупи, седи, сабере, систематизује и наравно објави. То нам је остало за будућност – рекао је Матић.

Слободан Антонић је, рекавши да Калајића као особу није познавао најбоље, истакао да је ипак провео доста времена читајући његове књиге, и да је на основу њих закључио да је Калајић јединствени мислилац српске културе.

- Био је јединствен и по томе што је писао о неким стварима онда када и већина публике није разумела шта он то хоће да поручи. Ако данас читате његове књиге из седамдесетих година (попут „Упоришта“, „Мале (анти)утопије“ или „Смака света“) бићете запрепашћени, јер је он још тада писао о свету који ми данас видимо потпуно јасно и у којем живимо. Ми ту видимо колико је он заправо био испред свог времена – приметио је Антонић, додавши да је Калајић због таквих ставова и увида био усамљеник у

сопственом окружењу, али и да се поред тога није предавао и да је знао да и ту усамљеност „господски изнесе“.

Миодраг Јанковић је у свом излагању упоредио Драгоша Калајића са витезом са дубореза Алберта Дирера „Витез, смрт и ђаво“.

- Исијавао је вером у победу и онда кад је било најтеже. Имао је једноставност самураја и самурајску верност свом идеалу. Као млад човек је почео себи да открива Европу, као и сви ми. Веровали смо да је то цивилизација која је на највише место поставила лепо, а да нам је тада неко рекао да ће из домовине Микеланђела и Леонарда једног дана полетати авиони да би бомбардовали Србе, ми бисмо му се смејали – рекао је Јанковић истакавши да је Калајић у тим тешким данима показао љубав према свом народу ставши уз њега, чиме је на себе преузео улогу витеза са Диреровог дела.

Рајко Петров Ного је у свом обраћању дао посебан осврт на општу неверицу на које су Калајићеве речи раније наилазиле.

- Драгош Калајић, споменуто је овде, говорио је пре 30-40 година оно у чему ми данас живимо. А то је називано лудилом, паранојом, манијом гоњења, свакојаким апологијама

које се и данас приписују српском фашизму, нацизму и осталим речима којима су крштавани они за које се испоставило да су говорили голу истину. Каква је то манија гоњења кад је неко заиста гоњен? – запитао се Ного, додајући да је Калајића заправо најчешће виђао у градском превозу јер је он, за разлику од многих културних радника данас, волео да што више времена проводи са својим народом.

Драган Ћирјанић је у свом излагању описао како је изгледала сарадња са Калајићем на реализовању његових ауторских мисија „Мон Блан“, од којих су неке већ постављене на сајт.

- Често са Калајићем разговарам у својим мислима, и често се питам шта би рекао у некој прилици, и како би реаговао на ову драму српске државе која се све више урушава... И рекао бих, како је то урушавање веће, да је његово дело све веће, значајније и актуелније. Тешко је данас бити Србин, јер је то обавезујуће и опасно. Драгош је уживао у томе што је Србин, и уверен сам да и није рођен као Србин да би он изабрао да то буде – нагласио је Ћирјанић, указујући на то да је Калајић својим деловањем, уз Црњанског, показао српском народу на који начин може да изнова изгради своје духовно светилиште које је неопходно за опстанак српског националног бића.

Након представљања сајта и излагања учесника, пуштени су пробрани снимци из емисија „Мон Блан“, а заинтересованима је речено да се нека од преосталих издања књига Драгоша Калајића могу наћи у књижари „Плави круг“ у Београду.

Марко Радовановић

(НСПМ)